EL:POBLE:CATALÀ

Director: I. RIBERA I ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
CORTS CATALANES, 640 - TELEFON 1747

ANY XII. NÚM. 3684 - - BARCELONA, DILLUNS, 26 D'ABRIL DE 1915 - - UN NÚM. 5 CENTIMS

IMPREMTA I ESTEREOTIPIA
EST, 16. TELEFON 2298

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS

Des del 1er de Maig
Ocasions excepcionals en
Trajos i Confeccions
per a senyora i nens

Del 3 al 15 de Maig
Exposició i venda de
Novitats d'istiu
per a senyora, caballer i nens,
amb rebaixa considerable

CARTA OBERTA

AN EN RIBERA I ROVIRA
DIRECTOR DE EL : POBLE : CATATA

Estimat amic:

Jo remercío als lectors d'EL: POBLE: CATALÁ que'm sostenen amb la llur simpatía i encoratjament en la campanya franco-catalana que m'he emprès i que constitueix una obra de sanejament.

En la meva crida als Catalans de França que vós haveu publicat, jo faig alusió al llòbreg parany que'l frenètic arrivista del *noucentisme* mediterrani ha preparat a una dama francesa. Jo he dit *ha preparat* i això és inexacte. Me constava de bona tinta que aquesta dama no era pas la víctima, sinó la complis dels germanòfils. Mancant-me llavors les proves materials, el respecte que's dèu a una dama i el meu honor mateix m'ordenaven de fer-la beneficiar de aquest estat de dubte favorable a ella. Avençava lentament comptant amb l'ajuda del temps que fa triomfar sempre la veritat, sobre tot quan els mentiders són poc dextres.

Avui ja tinc les proves de la veritat; me les ha proporcionades el propi Romain Rolland en una carta seva que completa i aclareix les noves certes que jo havía obtingut per un altre cantó.

Sentiments de pietat m'impedeixen d'escriure el nom d'aquesta malhaurada i de recontar això que li han fet fer.

Pel meu ardent amor a Catalunya i a Barcelona, jo desitjo vivament que no se m'obligui pas a anar fins a la fí.

Sense que en Prat de la Riba i en Puig i Cadafalch ho sàpiguen, els séus noms se troben embolicats en un perill o en una menaça de *chantage* germanòfil. Fins la mateixa Diputació provincial se troba barrejada en aquest afer. Se li ha fet jogar sense tenir-ne esment un paper odiós.

Si se'm posa en el cas de precisar els fets als quals faig a'usió, em resoldré a expliar-los clarament i llargament; però amb una condició: la de que el diari aon s'hi negui la veritat de les meves afirmacions, pendrà per endavant el compromís d'honor de publicar el text complet de la meva resposta.

Mentrestant jo desitjo que la gent honrada que hi ha en el comitè dels amics de l'unitat ALEMANYA de l'Europa, que l'Institut de Estudis Catalans, i que en Prat de la Riba interroguin la seva conciencia... i que obeeixin lo que ella els dicti.

A vós, estimat amic Ribera i Rovira, i a tots els nostres amics ben afectuosament

MARIUS ANDRÉ

Madrid, 22 d'abril de 1915.

IDEARI

Epigrames

VII

EN el pom de Sant Jordi d'aquest any m'hi han posat unes roses menudes, blanques, que formen com un gran raim. Del centre de quatre fulles disposades amb simetría sobre el tronc, surten els radis de vint-i-quatre tiges fines, cada una de les quals sosté una d'aquestes roses menudes. I les vint-i-quatre roses, del sí de les cent fulles de seda, deixen escampar pel voltant, en emanacions sotils, un perfum petit de rosa, con si tot el perfum d'una rosa gran fos dividit en vint-i-quatre parts, i cada una de les parts posada dintre el càlzer diminut d'aquestes roses que veenen a ser la vint-i-quatrena part de una de les roses de Sant Jordi.

L'AMIC

La causa de la Democracia Catalana, necessita un portaveu en la premsa. EL : POBLE : CATALA serveix llealment els ideals demócrates de Catalunya.

L'emprèstit de la Mancomunitat

El día 15 de Maig vinent s'efectuarà la primera emissió de l'emprèstit de 15.000.000 de pessetes acordat per la darrera Assamblea de la Mancomunitat de Catalunya. Aquesta emissió serà de 6.619 obligacions de 500 pessetes nominals cada una, al 4 i mig per cent anyal i amb cupó trimestral, amortitzables per sorteigs semestrals dins el terme de 50 anys. El preu d'emisssió serà el 85 per 100, o sigui 425 pessetes per obligació. Descomptats els interessos corresponents al mes de Juny, la quantitat que hauràn d'entregar els sotscriptors de l'emprèstit serà de 423'12 pessetes per títol.

Té l'emprèstit de la Mancomunitat una ampla garantía financiera. Responen de l'import dels títols i de sos interessos el patrimoni de la Mancomunitat i, subsidiariament, el de les quatre Diputacions catalanes. La garantía és, per tant, molt més forta que si realitzés l'emprèstit una de les Diputacions provincials. La Diputació de Barcelona gaudeix d'un crèdit sòlid, i ella sola és prou per inspirar confiança al capital quan fa emissions pel séu compte. Si a a més de la Diputació de Barcelona, garantitzen ara l'emprèstit el patrimoni de la Mancomunitat i el de les altres Diputacions catalanes, és evident que's dóna a l'operació una garantía verament forta.

D'altra part, les condicions de l'emissió són, a l'hora actual, ben aventatjoses pels obligacionistes. L'interés efectiu que percebràn és el de 5'29 per 100, sense comptar l'augment que la prima d'amortització representa.

La Mancomunitat podrà efectuar aquesta operació en bones condicions. I en condicions millors l'hauría efectuada, si la deixadesa del govern espanyol no hagués fet caure en un estat de pertorbació i d'enguny la vida econòmica peninsular.

Els benifets socials que produirà l'emprèstit de la Mancomunitat seràn considerables. Gracies a l'assenyat esmerçament de l'import de l'emissió, pendràn un gran impuls les obres públiques i culturals en la nostra patria. Nombroses víes de comunicació seràn construídes, relligant les poblacions i les comarques, afavorint la sortida de la producció agrícola i industrial. Serán portats a terme importants treballs hidràulics facilitant la creació de noves empreses, augmentant l'activitat i la riquesa del nostre poble. Amic del treball com és aquest, sabrà treure tots els rendiments possibles dels mitjans que li donarà la Mancomunitat. Nous establiments manicomials, organitzats segons els últims avenços de la frenopatía, aixecaràn l'assistencia als dements a un grau de perfecció científica. Una florida d'edificis escolars i de biblioteques escamparà eficaçment per Catalunya el tresor social de l'educació i la cultura contemporanies.

Heu's-aquí l'obra que la Mancomunitat ha començada. Creiem que'ls catalans, fent-se càrrec de aquesta obra, veuràn en la primera emissió de l'emprèstit (ultra una operació financiera de ferma base), un esforç patriòtic que ha de permetre iniciar la realització de les altes i nobles ambicions de Catalunya.

La Nació Catalana per refer-se políticament necessita conseguir la unanimitat patriòtica del pensament popular. El definidor del Nacionalisme, el séu més ferm propulsor ideològic és *EL : POBLE CATALA*.

REPORTATGES ARTÍSTICS

Per l'Art

Estem en plena febre d'exposicions. Al Faians Català, al Saló Parés, a les Galeríes Dalmau, els nostres pintors van succeint-se un darrera l'altre exposant lo bò i mellor de ses produccions.

I no solament són els artistes de fama, els consagrats, els que treballen amb ardidesa i valentía; també els joves, somniadors, arrivistes, s'afanyen i ambicionen conquerir un nom que'ls dongui glorìa i profit.

Sabem que dintre de poc inaugurarà una exposició íntima l'esquisit dibuixant Ramón Jou, junt amb el craicaturista «Pal», el pintor Codina i l'escultor Pujol. Els hem vist algunes preparacions que revelen el seu bon gust i perfeccionament.

I a propòsit, ¿Quin dia serà que podrem admirar alguna exposició d'aquest jove caricaturista que's firma «Tino», tan poc conegut del públic barceloní?...

L'hem vist treballar en el seu recó de taller, un d'aquests tallers amagats i estrambòtics de la Barcelona vella, que tant benignes es mostren per als nostres joves artistes que hi pengen el niu de ses ilusions, i apressar-se enviat als seus dibuixos i caricatures a la premsa madrilenya i de provincies, quina sol·licitut li multipliquen en gracía a ses milloraments i aptituts.

Perquè és ben cert que l'intel·ligencia i l'esperit càustic d'aquest jove dibuixant l'han de fer triomfar el dia que s'atreveixi a empendre més ampla volada.

Associació de la Premsa Diaria

Festival en el Liceu

L'Associació de la Premsa Diaria de Barcelona, en la que estàn representats tots els periòdics diaris de Barcelona, celebrarà aquest any també un gran festival en el Gran Teatre del Liceu.

Havía de celebrar com de costum aquesta festa l'Associació de la Premsa Diaria de Barcelona en el passat mes de desembre, però es vegé obligada aplaçar-la per a la present primavera en virtut de les luctuoses circumstancies per què atravessava allavors la ciutat.

El festival del Liceu, a benefici del Montepío i Associació de la Premsa Diaria de Barcelona, es celebrarà doncs el vinent dia 10 de maig.

La comissió de festes de l'Associació està ultimant els detalls de la festa a fi de que la funció d'aquest any del Liceu en res desmereixi de les celebrades anteriorment i que tant èxit alcançaren.

No volem precisar detalls encara; sols podem anunciar que hi pendràn part en el nostre festival les més renomenades companyíes que actúen en la nostra ciutat, esl més eminents artistes i que arribarà a Barcelona, accedint a la invtaició de l'Associació de la Premsa Diaria, una afamada artista estrangerá amb l'exclusiu objecte de pendre part en el nostre festival del Liceu.

De l'U.F.N.R.

Rectificació del Cens electoral

Obert el període d'inclosions i rectificacions del Cens electoral que finirà el dia 5 del vinent mes de maig, la Secretaría del C. N. R., Ferrán, 24 i 26, principal, se cuidará de la tramitació de totes les demandes que se li facin.

Hores d'oficina: tarde, de 2 a 7; nit, de 9 a 11. Telèfon, núm. 1751.

Joventut integral

La Joventut de l'Ateneu Integral del districte V, Amalia, 11, amb motiu d'inaugurar oficialment la seva secció d'esbarjo i per a celebrar la festa del Treball, ha organitzat per al día primer de maig un gran ball d'orquestra, que donat l'entusiasme que ha despertat entre nostres correligionaris d'aquell districte promet veure's concorregudíssim.

La mateixa Joventut continúa els treballs per a la organització d'un gran miting en el qual hi pendràn part prestigiosos oradors i d'un cicle de conferencies que seràn encomanades a distingides personalitats.

Tindrem als nostres llegidors al corrent de dits actes.

Avís important

Es prega a totes les entitats d'U. F. N. R. del districte seté, que enviin una comissió de llurs Consells directius a la reunió que tindrà lloc avui a dos quarts de dèu de la vetlla a l'Ateneu Democracia (Aragó, 135), per a tractar d'assumptes d'alta trascendencia.—Ramón Farré, delegat del districte.

Reunions

Avui a la nit, a les 10 de la vetlla, celebrarà reunió extraordinaria la Junta directiva de l'Ateneu Pi i Margall.

Per la molta importancia dels assumptes a tractar es prega la puntual assistencia tots els individus que la componen.

La política

Contra el caciquisme

El miting celebrat el dia 18 a Breda, per a combatre el caciquisme de la Lliga, fou un èxit esclatant, congregant-se a la sala de «Can Cuera», dues mil persones.

Els oradors senyors Barnils, Ridaura, Costa, Furtià, Roig i Pruna, Juci de No, Torras Sanpol i Bofill i Parera, foren objecte de grans ovacions, regnant gran entusiasme.

Nous periòdics

Saludem amb cordialitat l'aparició del setmanari «Realidad», de Madrid, dedicat als estudis socials, polítics, filosòfics, literatura i art.

Aixís mateix ho fem amb «El Ciclón», periòdic satiric de San Sebastián.

A tots els desitjem llarga vida.

El primer de maig

El nostre corresponsal d'Areny de Mar, en Pere Arboix Salamí, donarà el dia primer de maig a Salt, en el Centre Republicà, una conferencia desenrrotllant el tema «República i Socialisme».

Campanya republicana

El Comité Republicà Democràtic Federal de Girona te acordat empendre una campaña de organització i propaganda per tot el districte, celebrant, al efecte, conferencies de divulgació del programa federal, el diputat a Corts senyor Fernàndez del Pozo, durant els díes que permaneixerà allí desenrotllant una conferencia en el local del Centre d'Unió Republicana d'aquella ciutat.

Una comunicació

L'Associació Protectora de la Enseyança Catalana ha remès la següent comunicació a la senyora Josepa Plà, viuda de Vives:

«El generós acte que haveu realitzat per a honorar més la digna memoria del vostre fill en Francisco Vives, aimant fervorós de Catalunya, mou a aquest consell directiu a dirigir-vos l'expressió de la seva profonda i respectuosa simpatía.

No altra cosa es mereix el vostre obrar altament i fermament patriòtic; signe d'excelsa nobilitat, a l'ensemps.

El premi que mercès a la vostra magnificencia otorgarà cada cinc anys l'Institut d'Estudis Catalans, és el millor record dels sentiments patriòtics que atresorava vostre volgut fill. Esplèndida i exemplar serà la seva memoria, per aquest ace tatn plè de conciencia que Vos, Senyora, acabeu de realitzar.

Aquesta Associació, que treballa afanyosament per a catalanitzar la ensenyança que's dóna a la nostra estimada terra, no ha volgut ni pogut deixar de mostrar-vos la seva admiració, perquè si bé la Associació de l'Ensenyança Catalana es dirigeix més directament a l'Escola com a fogar de les grans promocions de ciutadans i de patriotes, ella està continuament atenta per sentir i encoratjar tot allò que signifiqui un avençar de la Patria. I el vostre hermós acte, és ben bé un acte excel·lentment patriòtic digne de totes les lloances.

Rebeu, Senyora, l'expressió de la més alta i distingida consideració.

Barcelona 13 d'abril de 1915.

El president, M. Folguera i Duràn; el secretari, F. Culí i Verdaguer.»

Denuncia

Ha sigut denunciat per dues causes el nostre confrare «El Progreso».

Segons els fiscal, han caigut en pecat un article contra en Prat de la Riba i un altre contra en Boladeres.

Felicitació

En Junta general celebrada el 17 del actual, se acordà per unanimitat felicitar a les minoríes Radical i Nacionalista del Consistori, per haber-se retirat del Saló de sessions en senyal de protesta en vista de la conducta observada per l'alcalde de Barcelona, revocant un acord pres per majoría.

En Marcel·li Domingo

El diputat a Corts per Tortosa en Marceli Domingo, es troba malalt a Tortosa.

Per aquest motiu ahir no pogué donar la seva anunciada conferencia a la Normal de Barcelona.

Tampoc pogué assistir a l'acte de Molins de Rey.

Quan estigui restablert, que sembla serà aviat, el senyor Domingo complirà aquests compromisos i altres, com per exemple Sant Celoni.

Ha promès donar també una conferencia a la Joventut Republicana Radical d'Igualada, versant sobre de l'unió dels republicans, la qual tindrà lloc a la Casa del Poble.

El dia i hora es farà públic.

Conferencia a Reus

En J. Rodergas Calmell, secretari de l'Unió Catalanista, donarà en el Foment Republicà Nacionalista de Reus, una conferencia acceptant el convit de la Joventut Nacionalista Republicana.

La data i tema seràn anunciats oportunament.

Disculpa

L'exministre lliberal don Miquel Villanueva, fill adoptiu de Vilafranca del Penadès, ha escrit disculpant-se de no haver visitat dita població en son últim viatge a Barcelona, prometent verificar-ho el vinent istiu.

Els regionalistes

La sexta conferencia de la serie que sobre «El pensament català davannt el conflicte econòmic» ve desentrrotllant la minoría parlamentaria regionalista en la «Lliga», correrà a càrrec del diputat a Corts senyor marqués de Camps i es donarà el pròxim divendres.

La Lilga Regionalista es proposa editar en un volum les conferencies sobre el tema «Pensament econòmic de Catalunya» donen els diputats del partit.

D'aquest volum se'n repartiràn 10,000 exemplars per tota Espanya, redactats en castellà.

Reformistes i lliberals

Diuen de Palma de Mallorca que en aquella capital s'ha rebut una carta de don Melquíades Alvarez declarant que, efectivament, existeixen corrents de simpatíes entre els lliberals i els reformistes, i que el comte de Romanones pot comptar amb la col·laboració d'aquests—res de fusió de partits—sempre que sigui per a la realització dels ideals democràtics.

Els jaumins

Per haver sorgit discrepancies entre els seus socis, referent a l'assumpte del tan discutit missatge a don Jaume de Borbón, està pròxim a disoldre's el Círcol Obrer tradicionalista del districte segón.

Varis elements del mateix progecten fundar un centre obrer titulat «La Trinchera».

—Per bons informes sabem que és imminent la desautorització per part de don Jaume, acàs la separació del partit jaumí, de l'exdiputat a Corts don Dalmaci Iglesies, per haver aquest iniciat el missatge de protesta que ha ocasionat tant revol entre els tradicionalistes de Barcelona.

El quefe regional jaumí ha rebut del delegat de don Jaume, marquès de Cerralbo, una carta en la que diu que espera de l'entusiasme dels jaumíns catalans que no firmaràn i retiraràn les seves firmes els que les hagin posades al manifest que s'ha llençat al públic sense ésser conegut ni autoritzat pel seu quefe.

Varies noticies

Se trova a Girona el director de «La Bandera Federal» de Jaén, don Lluis de Calvet, al que hem tingut el gust de saludar.

—Ha mort en Torroella de Montgrí don Francesc Casadellà, consecuent republicà, de grans simpatíes en aquella localiatt.

Anants i vinents

En l'exprès del matí d'ahir, arribaren de Madrid el senador Daurella i don Bartomeu Bosch.

En l'esprès de la tarde arribà de França el marquès de Robert.

Musicals

En honor del mestre Rabentós

La nit del divendres tingué lloc al Mundial-Palace un sopar en honor del mestre En Josep Rabentós per a celebrar els èxits obtinguts amb l'orquestra de l'«Associació de música «da Camera», en l'excursió que feren darrerament a unes quantes poblacions importants d'Espanya.

L'acte transcorregué en mig d'una gran cordiailtat, assistinti uns cinquanta comensals.

El president de l'entitat senyor Moragas explicà la significació de la festa que dedicaven al mestre Rabentós, mereixedor d'ella per haver lograt en poc temps resultats tant pràctics amb l'orquestra que dirigeix. Es mostra molt entusiasta de la missió que ella ha de complir en benefici de l'Art, i feu un carinyós elogi de la premsa que fou correspost per un company dels presents oferint la cooperació tal com ho havíen fet fins ara, als projectes artístics de l'«Associació de Música «da Camera» de Barcelona.

El mestre Rabentós rebé moltes felicitacions quedant molt emocionat. El senyor Puig llegí unes quartilles agraint de tot cor tantes proves de simpatía.

CANÇONER

Allí en l'horta riallera
on clara verdor reviu,
s'hi aixeca una pomera
missatgera de l'istiu.

Els ocells, a grans bandades
s'hi ajoquen tot piulant;
tot movent ses flors rosades
maternal els va gronxant.

En el cel dolçament blau
uns núvols de vol suau
es tenyeixen de carmins,
i l'oraneta primera
passant damunt la pomera
va perdent-se hortes endins.

GERMINAL

Vía fora el batlle pertorbador!

L'opinió sensata ho reclama

L'actitut del batlle de R. O. dimissionari, observada als darrers dies de la setmana passada ha vingut a empitjorar la seva situació insostenible baix tots els punts de vista per a continuar ocupant l'alcaldía.

El senyor Boladeres per molt «tancat» que sigui i per molt que sigui el seu orgull o la seva toçudería no ha deixat de compendre que era home a l'aigua, i que de cap manera podría sortir-se airosament del cèrcol de ferro en que's va tancar del moment que solapada i arbitrariament va befar-se d'un acord municipal. I d'aquí va evnir que'l pobre batlle respirés a plè pulmó la tarde del dijous quan va avisar al senyor Pich per a que anés a possessionar-se de la vara.

Al retornar del Govern civil de conferenciar amb el ministre de la Governació, observarem an el senyor Boladeres l'interior satisfacció de que estava posseit complint un dels devers que tenen tots els ciutadans de no pertorbar per una guspira d'amor propi la vida de la ciutat. El senyor Boladeres, que al cap de la fí, és un home de partit, però que no pot deslligar-se de les afeccions que tots els ciutadans barcelonins tenim tant fondament arrelades per la gran urbs, se sentía en aquest moment commós donant aquella mostra de bon barceloní que no volía pertorbar la vida municipal de la ciutat i que a l'ensemps donava facilitats al Govern que l'havía nomenat, evitant-li un nou conflicte quina finalitat no es podía pas preveure. Aquest estat d'interior satisfacció produit pel compliment d'un deure sagrat no s'esvaí en l'ànim del senyor Boladeres fins moments abans de començar la sessió celebrada darrerament. ¿Què va passar per a que soptada, inopinadament, el senyor Boladeres, d'una manera insòlita canviés de pensament i ofegués una de les més pures afeccions que mal dissimulava sentía aquella tarde a darrera hora al rebre als periodistes per a donar-los-hi compte d'haver-se repensat? ¿Quina sirena malèfica havía xiulat al seu entorn aconsellant-li una actitut tan barroerament justificada que ningú, a aquesta hora encara s'explica? El senyor Boladeres parla d'un nou avís rebut del ministre de la Governació dient-li que no anés depressa en posar-se en camí, malgrat unes hores abans li hagués ordenat que abandonés l'alcaldía i aquella mateixa nit prengués el tren.

Es el batlle dimissionari, un esperit tan simplista, que a hores d'ara no s'ha adonat de que era objecte d'una maniobra, no gaire lícita per part de que l'aconsella, per part d'aquella sirena malèfica que li xiulà les orelles moments abans de començar la sessió del dijous, tot just haver donat l'ordre al secretari accidental, en Claudi Planas, de que aixís que acabés l'esmentada sessió li portés la firma perquè aquell vespre se'n anava a Madrid. El públic, que no ho és tant de simplista en l'apreciació dels afers comunals, no ha pogut capir lo que'l batlle dimissionari s'explica amb una ingenuitat propia d'un poeta cursi, mai d'un magistrat de la ciutat que ocupa el més alt setial de l'administració municipal.

Des d'aquell dia, des d'aquell mal pas que'l senyor Boladeres va donar trepitjant la llei que li estava encomanat fer complir, fins a l'hora i moment que va cometre la més grossa incensatesa amb el primer tinent d'alcalde de la ciutat i adhuc amb les minoríes republicanes que mancomunadament exerceixen la majoría consistorial per manament imperatiu de la sobiranía popular, el senyor Boladeras ha obert un parèntesis que fatalment s'ha d'engolir la seva personalitat de batlle. Les passions, amb aquell acte, s'exacerbaren; amb la desconsideració que després acompanyà el tort fet a la llei, tothom, tota l'opinió imparcial, tots els ciutadans nets d'apassionament, s'han vingut a posar al costat de les minoríes republicanes en defensa d'aquesta autonomía que és l'essencia de les nostres idealitats.

No's tracta ja doncs d'un plet secundari, d'un plet d'amor propi; es tracta d'un home que s'ha posat en front de la ciutat tota, acompanyat, a darrera hora, d'una minoría exígua de la mateixa minoría ultramontana que li va aconsellar aquell mal pas, marcant la darrera fita de la seva gestió municipal. Els jaumins són els amics que descaradament defensen al batlle pertorbador; potser algú altre de per sota els fa moure amagant la cara per no ferir els sentiments autonomistes de la seva gent. Contra els jaumins i contra aquests falsos autonomistes que traicionen solapadament les més altes i fermes idealitats del nostre poble donarem, els republicans radicals i els republicans autonomistes, acompanyats de tota l'opinió sensata una sens igual batalla per acabar amb aquests procediments propis del vell caciquisme, demostrant que no es pot burlar impunement la sobiranía popular.

* * *

A les deu de la nit d'abans d'ahir es reuní a La Casa del Poble la Junta Municipal del Partit Radical, baix la presidencia del senyor Giner de los Rios.

Assistí a la reunió com quefe de minoría a l'Ajuntament, el senyor Pich, qui, invitat pel senyor Giner, donà compte als reunits del desenrotllo del conflicte plantejat per la incalificable conducta del batlle de reial ordre.

La Junta Municipal, per unanimitat, aprobà la conducta seguida pels regidors radicals fent-la seva.

S'acordà que continuïn els regidors sense assistir a les sessions fins que la Junta Municipal li ordeni.

També es prengueren altres acords trascendentals que's reserven fins que'l senyor Lerroux doni sa aprovació.

Institut d'Estudis Catalans

Cursos monogràfics

Abans d'ahir a les set de la tarde, al saló de sessions de la Diputació tingué lloc l'inauguració dels curos monogràfics.

Ocupà la presidencia el senyor Puig i Cadafalch, fent-li costat els senyors Eugeni d'Ors, doctor Fargas, August Pí i Suñer i Eladi Homs.

Hi assistí regular concorrencia.

L'Eladi Homs llegí la memoria del Consell d'Investigació Pedagògica que fa referencia als treballs fets sobre l'intercanvi de professors amb l'estranger.

Però aquests treballs no donaren els resultats que volíen per motiu de la guerra, i prèvi acord de la Diputació i del Consell d'Investigació Pedagògica s'acordà fer una serie de cursos monogràfics baix el següent programa per al semestre acadèmic de primavera de 1915.

Primera serie:

(Filosofía, Psicología, Pedagogía.)

«La sistematització filosòfica de la pedagogía», díes 1, 8, 15, 22 i 29 de maig: de 7 a 8 del vespre a la sala de l'Institut de Ciencies.

«La psicología dels sentits dins del mètode Montessori», (Curs de donya Agna Maccheroni).

Els dimecres díes 4, 11 i 18 de maig de 7 a 8 del vespre a la sala de l'Institut de Ciencies.

«Ensenyança elemental de l'estructura i de l'activitat civil». (Curs de don Eladi Homs).

Els dimecres díes 9 i 16 de juny de 7 a 8 del vespre, a la sala de l'Institut de Ciencies.

Segona serie:

(Ciencies físico-matemàtiques.)

«Anàlisi de la discontinuitat en les hipòtesis sobre la materia i la radiació». (Curs de don Esteve Terrades).

Díes 26 de maig, 1 i 2 de juny, de 7 a 8 del vespre a la sala de l'Institut de Ciencies.

«Representació conforme». (Curs del senyor Rey Pastor).

Díes 27 de maig i 4, 5, 7, 8, de juny de 7 a 8 del vespre a la sala de l'Institut de Ciencies.

Tercera serie:

(Ciencies biològiques).

«El mecanicisme en biología i el fet biològic pur». (Curs de don August Pi i Suñer).

Díes 12 i 15 de juny, de 7 a 8 del vespre al Laboratori de Fisiología de la Facultat de Medicina.

«Pràctiques de química biològica». (Curs de don Manel Dalmau).

Els dilluns, dimecres i divendres a partir del 2 de juny).

Exposició teòrica de 4 a 5 de la tarde: treballs pràctics.

El reste de la tarde al Laboratori de Fisiología de la Facultat de Medicina.

«Pràctiques de físico-química». (Curs de don Jesús M. Bellido i de don Pau Agustí).

Dimars i dijous a partir del 8 de juny.

Exposició teòrica de 4 a 5 de la tarde: trevalls pràctics el reste de la tarde, al Laboratori de Fisiología de la Facultat de Medicina.

«Tècnica de vivisecció». (Curs de don Leandre Cervera).

Els dissabtes a partir del 5 de juny de 5 endavant de la tarde al Laboratori de Fisiología de la Facultat de Medicina.

Després llegeix els cartells depremis que adjudicarà l'Institut d'Estudis Catalans, qual llista publicarem en una vinenta edició.

El secretari de l'Institut d'Estudis Catalans començà explicant una cacera i es dolgué de la censura que fan a l'obra cultural que porta a terme l'Institut.

Recordà quan s'inaugurà la Biblioteca de Catalunya i avui, digué, amb més intensitat inaugurem aquests cursos monogràfics.

Explicà, per últim, la necessitat de aquests cursos monogràfics i diu que l'Institut va dret a realitzar una colla de reformes que han d'aprofitar tots els estudiosos.

El senyor Pi i Suñer, comentant lo dit per l'Eugeni d'Ors, es dolgué de que les Universitats espanyoles no siguin, desgraciadament, com les que hi han establertes en molts punts de l'estranger. No hi ha l'esperit col-lectiu entre la joventut universitaria, però és perquè no hi ha el sentit de l'investigació.

A l'empendren's, doncs, digué, aquesta tasca, és necessari començar amb molta modestia i aplegar a tots aquells joves estudiosos que vulguin secundar les iniciatives de l'Institut, dient que es necessari suprimir el problema de l'instrucció pel de l'educació.

El senyor Puig i Cadafalch clogué l'acte amb unes paraules de felicitació per la solemnitat de l'acte, i dient que esperava d'aquesta tasca la formació d'un planter de joves aptes en els més moderns avenços de la ciencia.

Quarta assamblea ordinaría que celebrarà l'Unió de Vinyaters de Catalunya els díes 1 i 2 de maig a la ciutat de Figueres

Temes que el C. R. presenta a deliberació de l'Assamblea

TEMA I

Conveniencia de que les Unions de Vinyaters interessin del Govern, el que porti a la llegislació o a les disposicions administratives la prohibició i càstic del ingrés o estancia dels alcohols no vínics en els establiments de vinicultura, de conformitat a la petició formulada per la U. V. C. davant de la estingida i M. I. Junta d'Iniciatives, qoue la informà favorablement.

QUESTIONARI

a) Quines garantíes de procediment se requeriríen per a conseguir l'èxit en l'actuació persecutoria?—b) Fins a quin punt deuría esser exemplar i rigorosa Qla pena? — c) Quins estímuls convindría donar a la denuncia, per a que sustituís automàticament a la acció fiscalitzadora de les Unions vinyateres, allà on aquestes no existeixin? — d) Quines precaucions deuríen adoptar-se per a que aquestes mides no perjudiquessin la fabricació de mostos apagats amb alcohol (misteles)?

TEMA II

Conveniencia de que les Unions de Vinyaters d'Espanya,—i per lo tant i en son lloc respectiu la U. V. C.—procurin la elaboració d'«estadístiques» que forneixin als vinyaters els datos suficients per a el lògic discerniment del preu que en cada moment deuría tindre el vi en relació a la llei econòmica de la oferta i la demanda.

QUESTIONARI

a) Mancats de la «declaració de cullita», ¿per quin procediment convindría formular anyalment la «estadística de producció?—b) Mancats de les «guíes de circulació» de vins ¿còm se podríen formular, encar que siga apropadament, les «estadístiques» de consum interior?— c) Convindría fer o tantejar les «estadístiques» de producció, d'exportació, de destilació, de preus, etc., des de aquí en avant, o convindría més formular les de un o més quinquenis prop-passats per a utilitzar-los com a punt de comparació?

TEMA III

Conveniencia de adoptar un criteri col·lectiu respecte de la influencia que podría tenir per a la viticultura, la admissió de vins estrangers en els Ports francs que s'estableixin a Espanya.

QUESTIONARI

a) L'admissió de vins estrangers en els ports francs ¿pot beneficiar o pot perjudicar al mercat interior de vins?— b) ¿Pot beneficiar o pot perjudicar la exportació?—c) ¿Pot beneficiar o pot perjudicar el crèdit de les marques espanyoles?—d). En cas de resultar favorable l'admissió ¿les ventatjes que'ns reportaría, justificaríen i compensaríen les dificultats que'ns pogués portat el defensar-la davant de qualque criteri contrari o oposat que sostingués alguna altre Unió de Vinyaters de les que integren la Federació Vitícola del N. E. d'Espanya?—e) En previsió d'aquest cas ¿sería millor deixar la concreció del criteri a adoptar als lliures acords del Consell Administratiu de la esmentada Federació?

AVISOS IMPORTANTS

La Comissió nomenada per a cuidar-se de la organització de la propera Assamblea, va proposar al C. R. i aquest aprobà i feu ferma en sessió de 16 de març de l'any que som, la següent proposició:

«Segona. Que s'anuncii en el periòdic EL VINYATER (el present) que hi hauràn nomenades una o varies Comissions o Ponencies per a que rebin i estudiien tots els informes que remetin els senyors nomenats Representants per a la Assamblea de Figueras, Delegats i demés senyors que hi tinguin vot i veu, pregant a dits senyors que procurin exposar amb claretat i concisió tot allò que vulguin i fassi referencia a tots o a quincun dels punts dels qüestionaris respecte dels quals puguin exposar llur opinió degudament fonamentada i argumentada.—Previ el degut estudi d'aquestos informes, tenint-los sempre en compte i mencionant-los, les Ponencies formularàn unes Conclusions que presentaràn a la aprobació del C. R. Aquestes conclusions seràn les que's discutiràn, i en son cas s'aprobaràn, íntegres o modificades, en les sessions de l'Assamblea de Figueres, en el sí de la qual hauràn aixís nascut, discutit i aprobat.»

En virtut, doncs, d'aquest acord, els senyors Assambleistes podràn remetre enguany llurs opinions per escrit a les ponencies. Se prega la cooperació de tots els senyors Assambleistes en el esmentat sentit, esperant que la manifestació de parers serà pluja abundosa que vinga a assahonar el criteri de les Ponencies i del C. R., quins les aprofitaràn com a excelents elements de judici per a formular les conclusions que s'hagin de proposar a la aprobació de l'Assamblea.

—Les Companyíes de forrocarrils han concedit rebaixa d'un 40 per 100 sobre'l preu ordinari, als assambleistes de tota la xarxa catalana. No entra en la rebaixa la Companyía del ferrocarril Central Català, per no estar adherida a la tarifa en virtut de la qual aquella ha estat concedida.

Els delegats locals rebràn les oportunes cèdules d'entitat que repartiràn a n'els socis que vulguin assistir a l'Assamblea. Dita cèdula dèu presentar-se a la taquilla al damanar bitllet.

—Desitjant el C. R. resoldre de la millor manera possible la qüestió d'allotjaments, que pot presentar algunes dificultats, a fi d'evitarles en quant se puga, se prega als senyors assambleistes que tingan ja decidida llur assistencia a l'Assamblea, se serveixin notificar-ho a l'Administració, (Portaferrissa, 21), ja siga directament, ja per medi dels delegats de les localitats respectives.

—Aixís mateix se prega als senyors associats que estigan decidits a assistir a l'àpat oficial que celebraràn els assambleistes a Figueras, s'inscriguin quant abans millor a les llistes que s'obriràn en les Delegacions, satisfent les 6 pessetes import de l'àpat, a fi de que'ls senyors Delegats pugan remetre les llistes i les pessetes, ja que l'organització de dit acte reclama, habent-se de celebrar a Figueras, el coneixement del nombre aproximat de comensals que hi pendràn part, per a que resulti lo més arrodonit que's puga.

—Igualment se prega a les Delegacions el que s'apressin a remetre el certificat de l'acte d'elecció de representants, quin coneixement es indispensable an els efectes constitutius de l'Assamblea.

UN BANQUET

Les declaracions que feren amb motiu del viatge del senyor Dato, els presidents del Foment del Treball Nacional i de la Cambra Industrial, han estat obgecte de molt favorables comentaris en tots els centres industrials i mercantils; havent sorgit el desig d'exterioritzar aquests sentiments en un acte públic.

An aquests efecte es tracta d'obsequiar als esmentats presidents amb un banquet de caràcter popular que tindrà lloc la setmana pròxima.

Les adhesions a l'acte es reben al Foment, la Cambra d'Industria i l'Unió Gremial.

—Per a les sis de la tarde d'avui dilluns s'han convocat pel president de la Unió Gremial als presidents de totes les societats gremials de Barcelona a l'obgecte de preparar l'acte d'homenatge que's tributarà al president de la Cambra Industrial i del Foment per les manifestacions fetes davant del president del Consell de ministres amb motiu del seu rescent viatge an aquesta ciutat.

A l'Unió Gremial es reben adhesions per a l'acte de referencia que tindrà lloc el primer diumenge de maig i consistirà en un banquet de caracter popular.

—En el local de la Cambra d'Industria es reuniren abans d'ahir representacions de distintes industries d'aquesta ciutat, acordant per unanimitat soscriure's al banquet progectat en honor dels presidents de les Societats econòmiques.

Com el número de places és limitat es recomana l'immediata inscripció als que desitgin assistir a dit acte.

La Diputació

La seva constitució

Per la Diputació comencen a moure's aquests dies amb motiu de la repartició del cartipaç.

Ultimament els senyors Bartardas, Mir i Miró i Micó, han visitat al president senyor Prat de la Riba per a exposar-li les aspiracions dels grupus republicans respecte la distribució dels càrrecs.

VVn Prat de la Riba no pogué comprometres a rès, i convingueren en tornar-se a reunir.

Per altra part els senyors Prat de la Riba, Bartrina, Ferrer Barbarà i Argemí s'han reunit per a canviar impressions.

El senyor Prat de la Riba donà compte als reunits de l'entrevista que celebrà amb els republicans.

S'acordà que abans de que celebri sa primera sessió la Diputació, celebrar una reunió amb objecte d'acordar la designació de càrrecs, a la que assisteixin representacions de tots els partits polítics que han d'integrar la futura corporació provincial.

Veurem si la majoría de la Diputació donant una nova prova d'esperit democràtic farà un nou embotellament.

—La primera sessió de la nova Diputació es celebrarà, com la llei ordena, el día primer de maig.

El governador ja ha fet pública la convocatoria.

El premi «Prat de la Riba»

Sots la presidencia del senyor Nrat del a Riba i amb assistencia dels vocals senyors Rull, Pons i Enrich, Pons i Arola, don Joan Girona, Montañés, don Leopold Sagnier, Ferrer Bárbara i altres, s'ha reunit a la Diputació provincial, el patronat de la Escola Industrial, despatxant varis assumptes de tràmit i adoptant alguns acords, entre ells l'emplaçament de diferents laboratoris i de la Escola d'Oficis de caràcter artístic.

Finalment, el senyor de Rull, en nom dels demés vocals proposà que com tribut de respecte i consideració al president per la intensa tasca i per l'encertada gestió que vé realitzant en pro dels interessos generals de la Escola Industrial, s'institueix un premi que portarà el nom de «Prat de la Riba», per a premiar manuals que tractin de les materies que s'estudíen en dita Escola.

El senyor Prat de la Riba manifestà als reunits que acordessin la institució del premi que creia molt beneficiós, però que desistissin de donar-li el seu nom per no considerar-se amb mereixements per a tal distinció.

Tots els vocals insistiren en que s'aprovés sense cap modificació lo proposat pel senyor Rull, acordant-se aixi.

Comissió Provincial

La Comissió Provincial va despatxar els següents assumptes de la Secció de Foment:

Informe relatiu a la instancina formulada per don Josep Badía, procurador de l'Ajuntament de Carme, en súplica de que's requereixi d'inhibició a la Sala segona de l'Audiencia d'aquest territori, per a que deixi de conèixer en els autes de judici declaratiu seguits entre donya Josepa Ferrer i el citat Ajuntament, sobre propietat de l'aigua d'unes fonts.

Idem en l'expedient de proposta de multa a la Companyía dels Ferrocarrils del Nort, per irregularitats en la expendició de bitllets.

Permisos sol·licitats per la S. A. Energía Elèctrica de Catalunya, per a establir una canalització en el subsol de la carretera de Cornellà a Fogàs; per la Catalana del Gas i Electricitat, per a instal·lar derivacions a través de la de Gracia a Manresa.

Autoritzacions per a construir en terrenys llindants amb víes provincials, sol·licitades per don Esteve Burgada, don Joan B. Galí, don Jacinto Torner, don Josep Molins i don Santiago Bosch.

Ofici de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, sol·licitant un premi per a un concurs d'aus de corral.

El premi Vives

Ahir al matí en el despatx del president de la Diputació provincial, es firmà l'acta de fundació de l'important premi Vives, instituit per a honrar la memoria del patrici don Francesc Vives i que adjudicarà quinquenalment l'Institut d'Estudis Catalans.

Firmaren l'acta en nom de sa senyora mare, fundadora del premi, donya Consuelo Vives i Plà, i en nom de l'Institut son president don Antoni Rubió i Lluch, el president de la Diputació senyor Prat de la Riba, don Josep Pardo Antich, ex regidor d'aquest Ajuntament; don Pompeu Fabra, tresorer de la secció Filològica de l'Institut, i don Engeni d'Ors, que en calitat de secretari de dit Institut autorizà l'acta.

Govern civil

L'Andrade a Madrid

En l'exprés d'ahir a la nit sortí cap a Madrid, el governador senyor Andrade. Pensa estar-se a la Cort sis o vuit dies. El viatge, segons diu ell, és per assumptes particulars.

Presa de possessió

Ha sortit cap a Masquefa, com delegat del governador, l'oficial senyor Mas, per a donar possessió als regidors que resultaren elegits en el mes de febrer últim, en eleccions parcials de segona convocatoria.

Vaga de paletes

Un centenar d'obrers paletes que treballs en la construcció d'uns pabellons al mall, sostenen des de varis díes una vaga.

El governador confía que quedarà solucionada a la primera sessió que celebrà la Junta d'Obres del Port.

De policía

Un comerciant de la plaça de Sant Jaume ha denunciat a la delegació de Llotja, que un subgecte, pretextant fer compres, entrà al comerç i s'emportà quatre manteletes de blonda, valorades en 360 pessetes.

—Ha sigut detingut i posat a disposició del jutjat, el neteja-sabates Vicens Pérez García, de 18 anys, que robà 75 pessetes del calaix del tauler a un forn del carrer d'Aribau.

El treball

Els obrers metalurgics

Avui dilluns els obrers metalúrgics de Sabadell presentaràn a sos patrons les següents bases:

Primera: sou mínim, 4'50 pessetes diaries operaris i 4'00 pessetes peons.

Segona: jornal setmanal de 60 hores: nou hores diaries i cinc els dissabtes.

Tercera: Aument del 100 per 100 en les hores de treball extraordinari.

Quarta: Cobrament per setmana.

Els sabaters

Avui dilluns, a les tres de la tarde, en el Centre Radical del districte sisè celebraràn una reunió els obrers sabatoners de Barcelona per a acordar la campanya que tenen en projecte empendrer per al milloramen de les condicions de treball.

La vaga dels obrers del moll

La Federació d'obrers paletes ha aconsellat als seus associats que no admetin treball a les obres del port, quals obrers, com és sabut, estàn en vaga.

El comitè de la Federació ha publicat una declaració de la qual prenem el següent paragraf:

«Si l'enginyer i director de les obres senyor Valdés vol parlamentar amb nostra Federació no té necessitat de recurrir al contractista Pere Cao. El Comitè de la Federació està sempre disposat a parlamentar, com part litigant, però en les condicions que aquests cassos requereixen.»

Espectacles

Funció benèfica

El divendres a la tarde, al teatre Principal tingué lloc la funció benèfica organitzada pel «Ropero del Rosario».

El teatre estava completament plè, presentant un brillant aspecte. La concorrencia era molt distingida, havent-hi conegudes families de la societat barcelonesa.

Es representaren la «Reina Mora», «Más vale maña que fuerza», «Gigantes y Cabezudos».

Totes aquestes obres foren representades per distingides senyoretes i joves que donaren una bona interpretació a les obres.

Llàstima que en aquestes funcions s'hi dongui un caràcter massa encarcarat. Quasi tothom parlava en castellà, malgrat ésser molts d'ells catalans.

En lo que's refereix a les obres, ni una guspira del nostre teatre es deixà entreveure.

Cinematografía

Al Saló Catalunya ha tingut lloc una sessió de proves d'una serie de pel·lícoles de la «American-Film», d'argument molt sugestiu i interessant.

Entre elles sobressurten «Les ruines de Manley», «Entremeliadures de Cupido», «Londres en temps de guerra», «L'ocell roig» i altres.

Creiem que l'exhibició d'aquestes cintes serà ben rebuda pel públic, que apreciarà les seves belleses.

NOTICIES

S'ha constituit un Grop titulat «Grop Sant Jordi», el qual ha publicat un portaveu dedicat a la festa del patró de Catalunya que se celebra cada any.

▲ Hem rebut el primer quadern del drama d'en Pitarra «El Veguer de Vic» primera obra de la serie de produccions inèdites d'impressió d'aquest estatuat autor, qui donarà a llum la casa editorial del Teatre Bonavía i Duràn.

▲ L'elecció de vocals per a la Junta Consultiva de Navigació i Pesca ha donat el següent resultat:

Senyor Diaz Suárez, 987 vots; senyor Marlés, 987; senyor Uralde, 138; senyor Del Villar, 138 vots.

Els dos primers pertanyen al Foment de la Marina Espanyola.

La votació tingué lloc en els diferents ports on estaven ancorats vaixells espanyols.

▲ Empresa pel Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona, una lluita contra les mosques i desitjar fer arribar a l'esperit del poble la videncia de l'immens perill que per a la seva salut constitueixen aquests insectes, obra un concurs per a premiar dos cartells, de conformitat amb unes bases establertes, concedint-se un premi de 500 pessetes, i un altre de 250.

Cada cartell portarà com text el següent redactat, o altre equivalent: «Laboratori provincial d'Higiene de Barcelona» per higiene, per estètica, per comoditat, per dignitat ¡Guerra a les mosques!

El tamany del cartell deu esser de 57 per 73 centímetres.

Els projectes deuen enviar-se al carrer d'Urgell, 187, Escola Industrial, per tot el día 18 de maig.

▲ En la darrera sessió de la Lliga Barcelonina d'Higiene Escolar la senyora Baldó de Torres desenrotllà el tema de la «fitxa antropomètrica escolar», fixant la conveniencia, naturalesa i possibilitat de l'antropometría que és propia de l'escola i que amb poc cost està a l'alcanç dels senyors mestres.

Va originar-se interessant discussió, intervenint les senyores Serra i viuda de Alter i els senyors Guerra, Suñé, Canivell, Agell, Mer i Carol.

Finalment el doctor Agell demanà el concurs per a la campanya que en contra del es mosques emprès el Laboratori Provincial d'Higiene, i el doctor Guerra va prometre la cooperació de la Lliga Barcelonina i demés Lligues d'Higiene que ja funcionen a Catalunya.

▲ El doctor don Salvador Badía ha sigut nomenat president de l'Academia Mèdico-Homeopàtica de Barcelona.

▲ La Cambra Oficial de la Propietat Urbana i la seva Secció d'Urbanitzacions convoca a tots els propietaris i a quants interessi la construcció del viaducte que ha d'unir les dues seccions del carrer de Marina, interrompudes pel ferrocarril del Nort, a una reunió que, per a tractar de tant importants millores es celebrarà en els salons de la Cambra, Riera de Sant Joan, 37 el pròxim dimecres día 28 del corrent a les 5 de la tarde.

Com que's tracta d'una de les millores més importants de la dreta de l'Eixample que tant ha d'influir en l'urbanització de l'extensa zona a que afecta, la reunió tindrà verdadera importancia.

▲ La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha inscrit en els Governs civils de Barcelona i Girona l'Obra dels Homenatges a la Vellesa.

▲ La Junta directiva de l'Ateneu Barcelonès, en vista de les peticions i preguntes que se li dirigeixen, ha acordat manifestar que la revista o «Butlletí», de l'expressat Ateneu, de qual aparició hem donat compte, es destina exclussivament als socis i al servei de canvi amb altres revistes que's jutgi oportú. Per lo tant, no s'admeten sotscripcions ni es posaràn a la venta els nombres solts.

Els llibres

Gustau Frenssen: «Jorn Uhl». Novela traduída de l'alemany per Manel de Montoliu. Dos volums impresos sobre paper pluma, amb un retrat de l'autor. Casa editorial «Estudio», Barcelona, 1914.

«Jorn Uhl» és la novela literaria que ha conseguit millor èxit a Alemanya en els últims vint anys. S'han fet innombrables edicions amb una venda que excedeix de 250,000 exemplars.

L'obra de Franssen és el poema grandiós i emocionant del treball humà. El seu heroi és el prototipu de la energía conscient, en lluita amb el destí i amb el món.

Conté el drama més intens que ha inspirat modernament el magne problema de la «Vocació», i els seus personatges agermanen amb una realitat i un verisme portentosos, una trascendencia simbòlica extraordinaria.

«Jorn Uhl», el protagonista quin nom dóna títul a aquesta novela, és el símbol vivent de l'Alemanya moderna. La vida de «Uhl», com l'historia del poble alemany, és un procés heroic d'autoeducació, de rectificació radical de tots els instituts i facultats primaries; és una epopeia de la regeneració de la personalitat, de la resurrecció de la energía humana i de son encarrilament i orientació definitiva vers l'ideal del domini complet de la Realitat.

Veritable creació d'un geni, no pertenéix a cap escola, ni cap classificar-la dintre de cap d'elles. Es ja de per sí tota una escola d'estètica litararia, que uneix en feliç conxorxa el naturalisme i el simbolisme, infundint-los un pur valor d'humanitat.

La traducció del senyor Montoliu és una veritable filigrana, i l'ha avalorat amb un magnífic estudi crític que constitueix, per al públic hispà americà, una revelació de la literatura germànica contemporània.

La presentació del llibre té aquella pulcra simplicitat que caracteritza les publicacions de «Estudio».

EL POBLE CATALA és un diari que només serveix la causa de la Llibertat de Catalunya. Llegiu-lo i divulgueu-lo. La divulgació de la premsa catalana, és el fonament de la nacionalització de Catalunya. *EL:POBLE:CATALÁ* és el pa espiritual de la llar de tot bon patriota.

La Guerra Europea

Nous progressos dels aliats al N. del Iser.—Els alemanys, empleant bombes asfixiants.—Els russos després d'encarniçats combats, han près importants altures a les regions de Polen, Volossats, Telepotdra i Sianka.—¿Alemanya contra Holanda?.—Italia procedeix de acord amb els aliats.—Segueix el bombardeig dels forts dels Dardanels.

Resultat d'una festa

En el festival celebrat en el Palau de Belles Arts per la Associació Euterpense aniversari de la mort del fundador de les Coros de Clavé, per a conmemorar el 41 Societats corals d'Espanya malgrat la pluja, que no parà durant tot el dia, se recaudaren 799,10 pessetes, de les quals, deducides 371,15 per gastos, queden 427,95, que han sigut entregades al cònsul de Bèlgica en Barcelona, amb destí als horfes de la guerra.

D'Espanya

PER TELEGRAF

Alemanys presoners

Las Palmas.—Ha fondejat el vapor francés «Venecia», portant vinticinc oficials alemanys, apresonats al rendir-se la guarnició alemanya de la colonia de Togoland.

El Congrès de la Pau

Ferrol.—Ha causat enorme disgust entre els organitzadors del Congrés de la Pau, la noticia propalada en New-York de que els seus treballs estànt subvencionats pe'l kaiser.
al New-York Herald» un telegrama pro-
La Comissió organitzadora ha enviat testant de la seva afirmació.

Vaixell norueg

Coruña.—Procedent de Bergen i Cristiania, ha arrivat el vapor noruego «Sant Miquel», portant cargament de bacallà.

El capità diu que ha efectuat la travesía amb pràctics especials que facilita el Almirallat anglès per a el recorregut de les costes.

Els barcos de la flota britànica establiren xarxes submarines amb explosius amb distintes direccions per a impedir que els submarinos alemanys puguin acostarse, tallant les comunicacions amb Anglaterra i els països neutrals.

Els camins estàn protegits per xarxes i mines que sols coneixen alguns pràctics que serveixen de guíes.

El «Sant Miquel» navegà amb grans precaucions durant la nit.

En la travesía no varen veure cap barco alemany.

El «Alicante»

Càdiç.—Procedent de Manila arrivà el vapor «Alicante».

En la travesía fou detingut per un creuer greg, que encara que portava la bandera helénica, anava manat per oficials anglesos.

Després de registrar els papers i les les persones de abordo, el barco continuà la seva marxa sense novetat.

Al pasar el canal de Suez pugueren observar les grans precaucions adoptades pe'ls anglesos.

En els costats del barco i posaren sacs de sorra per a evitar qualsevol contingencia.

El barco continuarà el seu viatje a Liverpool.

Els estrangers a Anglaterra

La «Gaceta» publica el següen avís de la secció política del ministeri d'Estat:

«L'embaixador de S. M. a Londres comunica, que segons decret dictat pel Govern britànic amb data 13 de l'actual, a partir del 25 d'aquest mes els estrangers que disitgin entrar o sortir del territori del Regne Unit, hauràn d'observar les següents regles:

Primera. Després del 25 d'abril de 1915 un estranger procedent de o que intenti dirigir-se a qualsevol lloc fòra del Regne Unit com passatger, no podrà embarcar o desembarcar a cap port del Regne Unit sense el permís especial d'un secretari d'Estat, a menys de que tingui en son poder un passaport expedit amb dos anys d'anterioritat al juny per o en nom del Govern del país del qual és súbdit o ciutadà, o algún altre document que estableixi satisfactoriament sa nacionalitat i identitat, a qual passaport o document ha d'anar unida una fotografía de l'estranger al qual es refereixi.

Si algún de aquests permisos especials d'un secretari de Estat ha sigut concedit sots qualsevol condició i la persona a qui s'ha concedit deixa de complir alguna de aquestes condicions, serà considerada culpable de contravenció a l'ordre de restricció per als estrangers de 1914.

Per als efectes d'aquest article, la expressió «passatger» comprén tota persona transportada en un vaixell, excepte el capità i les persones empleades en els treballs i serveis del vaixell..

Aquest article tindrà efecte com si fos inclòs en la part primera de l'ordre de restricció per als estrangers de 1914, i s'aplicarà en conseqüencia:

Segona. Després del dia 25 d'abril de 1915, un estranger no podrà entbrar a cap zona prohibida sense permís especial de l'oficial de Registre, a menys que tingui en son poder un passaport que s'hagi expedit amb dos anys de anterioritat, tot el més, per o en nom del Govern del país del qual és súbdit, o algún altre document establint satisfactoriament la nacionalitat i identitat, a qual passaport o document ha d'unir-se una fotografía de l'estranger al qual es refereix.

Sempre que un estranger en la data d'aquesta ordre sigui resident a la zona prohibida, aquesta disposició no li impedirà l'entrada an aquesta zona on sigui sa residencia.

Si algun d'aquests permisos especials d'un oficial de Registre ha sigut concedit sots qualsevol condició i la persona a qui s'ha concedit deixa de cumplir alguna de aqueixes condicions, serà considerat culpable d'una contravenció a l'ordre de restricció per als estrangers de 1914, i s'aplicarà en conseqüencia.

Això que's fa públic per a coneixement general.

Madrid, 23 de abril de 1915.—El subsecretari, Eugeni Fesrraz.»

Pels orfes de la guerra

En la Junta general celebrada anit per l'Associació benèfico-escolar de òrfens de la guerra, donà compte el director de la mateixa, don Rafel de la Piñera, de les detallades entrevistes que, cumplint deures de son càrrec, havía tingut amb els secretaris de les embaixades d'Austria

Reconeixent que l'importancia i multi-
Anglaterra, França i Alemanya.
plicitat del centres d'iniciativa particular o no oficial d'ensenyança a les esmentades nacions supera en els mitjans d'acció als establiments incorporats aquí a la Benèfico-escolar, explicà a cada un de dits secreatris la creació, organització i funcionament d'aquesta institució espanyola, els resultats i dades de la qual, ordenadament impresos, comproven la seguretat d'ajuda eficaç als Governs en la protecció dels milers d'òrfens de quefes i oficials, que en dites nacions la guerra ha d'ocasionar, si en elles s'organitzen institucions semblants a la nostra.

A les quatre embaixades es prestà la major atenció a l'objecte de l'entrevista, que fou molt agraída, adquirent-se la seguretat de la insubstituible eficacia de la cooperació generosa dels centres d'ensenyança particulars en tots els Estats, únics que, per sa diversitat, es troben en condicions de facilitar gratuitament als òrfens de la guerra els estudis de les carreres o professions que elegiren, com la Benèfico-escolar ve des de sa fundació facilitant-los als órfens designats pels ministeris de la Guerra i Marina en nombre ja pròxim a mil.

De l'estranger

(PER TELEGRAF)

La situació a França i a Bèlgica

Comunicat oficial francés de les onze d'anit

Paris.—Diu el comunicat oficial francés de les onze d'anit.

«Al Nort d'Ipres, els alemanys, durant la nit del divendres al dissabte i la jornada del dissabte, han intentat un violent esforç per a explotar la sorpresa provocada abans d'ahir pels grans gasos asfixiants. L'esforç ha fracassat. Avui, dissabte, a punta de dia, havíen lograt pendre, a la vora esquerra de l'Iser, la població de Lizerne. Un vigorós atac dels nostres zuaus i dels carabiners belgues ens ha permés recuperar dita població, de la que aviat hem passat. Hem progressat sensiblement a la nostra esquerra, en combinació amb amb l'exércit belga, i més lentament a la nostra dreta. Les tropes britàniques, que han estat objecte durant aquest temps d'un violent atac, hi han respost amb un contra-atac immediat, els resultats del qual encara no són coneguts.

A la Champagne, a l'angle Nort del fortí de Beau-Sejour, els alemanys han fet explotar cinc fortes mines prop de les nostres trinxeres. Malgrat la violencia de l'explosió, les excavacions que aquesta ha produit, i que tenen un diàmetre de 25 metres, han estat ocupades tot seguit per les nostres tropes, que hi han arribat primer que l'enemic.

S'han lliurat combats molt encarniçats al bosc de Ailly, aon els alemanys multipliquen els esforços desesperats per a recuperar els 700 metres de trinxeres que'ls vàrem pendre el día 22. Després d'haver tingut d'evacuar aquest matí una fracció d'aquestes trinxeres, l'hem reconquerida en la jornada d'avui, i ens hi hem mantingut.

A la selva de Apremont, a la «Tete de Vache», l'enemit ens ha bombardejat amb violencia, peró no ha pronunciat cap atac.

Comunicat oficial francés de les tres la de tarde

Paris. — El comunicat oficial francés de les tres d'aquesta tarde diu: A Bélgica, nostres contra-atacs es prosegueixen amb éxit, en unió estreta amb els de nostres aliats.

Els alemanys que han llençat dos cossos d'exércit al atac de les nostres posicions, han continuat empleiant les bombes de gasos asfixiants. Diversos dels seus projectils, que no havíen explotat, contenen forta cantitat d'aquestes materies.

Hem realitzat sensibles progresos cap el Nort de la costa dreta del canal del Iser; les tropes britàniques apesar del violent atac alemany que fou senyalat anit, han mantingut totes ses posicions a la nostra dreta.

A Argonne, hem conquistat una trinxera enemiga, recollit dos ametralladores i hem fet molts presoners. Aquesta acció, encara que local, ha sigut molt viva.

En els Altos del Mesa, en la Tranchée de Calonne, els alemanys han atacat, en una divisió complerta, sobre un front de menys d'un kilómetre, fent retrocedir lleugerament nostra primera línea, peró després han sigut refusats per un contra-atac.

Vaixell enfonsat

Londres. — El «Lloyd» ha rebut un despatx de Inistra Hull donant compte de que el vapor «Caprivi», de Brgen, que anava de Baltimore a Cristianía, va topar amb nua mina el dia 18 d'aquest mes, daavnt de la illa de Tory, sofrint averíes a conseqüencia de les quals va enfonzar-se el día 23 al vespre.

La tripulació s'ha salvat.

Foc

Burdeus. — Aquest matí s'ha declarat un incendi a la fàbrica de pòlvora de Saint-Medard.

Els danys són insignificants.

No hi ha hagut cap víctima.

Els serveis no s'han interromput.

A Rabat

Rabat. — Ha arribat el creuer anglès «Europa», amb la missió de saludar al Soldà Muley Jussef.

La població està empaliada.

Aquest matí el Soldà ha rebut als Estats Majors dels creuers «Cassard», francès, i «Europa», anglès.

A la tarda la oficialitat del navili britànic ha visitat la població.

Els tripulants francesos i anglesos han saltat a terra, fraternitzant amb les tropes.

A darrera hora de la tarde s'ha celebrat una recepció a la Residencia.

A la frontera holandesa

Amsterdam. — Al «Telegraaf» li comuniquen des d'Aquisgràn que'ls alemanys efectúen importants moviments al Sur de la frontera d'Holanda, com en els primers dies de la guerra, quan l'exèrcit principal alemany invadía Bélgica.

Els alemanys deuen haver sofert, en aquests lútims dies, grans baixes; varis trens abarrotats de cadavres, arribaren fa poques nits a Hasselt, on els paisans foren obligats a donar-los-hi sepultura.

Nombrosos ferits han arribat a Lieja, on molts edificis han estat transformats en hospitals.

L'ofensiva russa

Petrograd. — El comunicat oficial anuncía atacs repetits dels austriacs en les regions de Polen, Volossate, Telepotcha i Sianka.

Els russos, després d'encarniçats combats, prengueren tota una serie d'altures importants.

Les operacions a Africa

Londres. (Oficial). — A l'Est africà, els anglesos s'establiren el dia 17 de novembre a Longido i ocuparen el dia 9 de gener el port alemany de Seherati.

El 12 de març, els anglesos ocuparen la illa María, qual guarnició capitulà, i derrotaren als alemanys a Utegi. Els anglesos tingueren molt poques baixes.

L'atac als Dardanels

Londres. — Contínúen les operacions als Dardanels.

El bombardeig dels ports es portà a cap ahir.

El canoneig se sentía a les costes de Smirna.

A tota la costa turca del mar Egeu regna gran pànic.

Consell de ministres aplaçat

París. — A «La Petit Parisién» li diuen des de Torino que'l Consell de ministres ha sigut aplaçat a conseqüencia de la presentació de noves proposicions d'Austria.

No obstant aquestes proposicions sembla que no responen a les aspiracions irredentistes.

Informació general

ESPANYA

Conferencies telegràfiques telefòniques

Madrid, 25 de 9 matí a 12 nit

La «Gaceta»

Publica les següents reials ordres:

Disposant que's mantingui el gravamen sobre la llana bruta de producció nacional fins finalitzar el mes de maig pròxim i que's mantingui la prohibició d'exportar llanes rentades, pentinades i cardades, d'igual producció, fins el 15 de juny.

Adicionant a la llista d'articles qual exportació està prohibida, l'alumini, antimoni, estany, níquel, iute en rama o manufacturat (excepte els sacs i desperdicis), cautxo, anilina, cromo, manganeso, vanadi, ferro cromo, ferro-níquel, llauna, carn de vaca en conserva, extracte de carn, pells en brut, extractes curtints, parafina, olis minerals, margarina, coco, anous i atmetlles, excepte les comestibles i grasses minerals.

L'Assamblea de doctors

En el saló d'actes de l'Ateneu s'han reunit aquest matí els membres del Congrés de Doctors, en sessió general, per a procedir a l'estudi de la base primera de les que figuren en el qüestionari i que tracta de les bases per a la constitució, organització i funcionament de la Federació Nacional de Doctors Espanyols.

Aquesta tarde continuaràn els treballs del Congrés de Doctors en el Paraninf de l'Universitat.

Parla en Dato

El senyor Dato al rebrer als periodistes ens ha dit:

Anit estigué el general Echagüe en el Palau informant al Rei del projecte que prepara relatiu al Estat Major Central i hablant-li de altres assumptes del ministeri de la Guerra.

El Monarca expresà al ministre desitjos de que l'acompañés avui al Escorial a presenciar els ejercicis de les tropes de artillería.

Aquesta matinada marcharen el Rei i el ministre de la Guerra, acompañant a S. M. el comte del Grove i altres dels seus ajudants.

El senyor Dato ens mostrà una tarjeta postal que li ha enviat el nostre ministre en Bèlgica, que ostenta les banderes belga, noteameicana i espanrryola enllaçades i una inscripció que diu «Bèlgica reconeguda pe'ls socorros a la població civil».

Ens digué el senyor Dato aquest matí arrivaren els infants don Carles i doña Lluisa procedents del Marroc, siguent rebuts per les autoritats i que demà arrivarà el governador de Barcelona.

He rebut—siguí dient—un telegrama de la Cambra Industrial de Barcelona cridant la atenció aprop de les declaracions que me atribueixen els periòdics regionalisets aprop de les exencions dels drets aranzelaris sobre el paper estranger.

Vaig a contestar dient que en efecte, durant la meva estada a Barcelona hem demanaren la exenció i oferí traslladar la petició al ministeri de Hicenda, com ho he fet.

La Lliga de fabricants de paper de Catalunya m'han telegrafiat recordant que les partdies de l'aranzel sols poden variarse per medi de lleis. Diuen que'ls preus actuals del paper són els mateixos que en 1911 i 1912 i quelcom superiors que en 1913 en que per circumstancies especials foren desastroses per a l'industria paperera.

He rebut un telegrama de l'alcalde de Girona demanant en nom d'aquell Ajuntament que'l Goevrna dopti mides per a evitar l'emigració clandestina de bestiar i tota classe d'abasts.

Altre telegrama de Tarragona protesta de que's descarregui blat destinat a Reus a Barcelona.

Altre telegrama de la delegació de Barcelona de la Lliga Africanista solicita la prompta espanyolització de Tànger.

El Consell de ministres anunciat per aquest matí s'ha sospès per haver marxat el general Echagüe a acompanyar al Rei, tota vegada que havía de tractarse especialemnt d'assumptes del ministeri de la Guerra. Es celebrarà demà a les cinc de la tarde.

Acabà dient-nos el president que ha llegit les declaracions del senyor García Prieto que publica «El Imparcial», que ahir el visità don Melquíades Alvarez, qui li digué que'l dia primer de maig pronunciarà son discurs a Granada.

Nou laboratori

S'ha inaugurat aquest matí a l'Hospital provincial un nou laboratori.

Assistiren a l'acte el governador civil, el president i vispresident de la Diputació i altres personalitats.

Pronunciaren discursos el president de la Diputació i el doctor Mendoza, que està al davant de l'esmentat Laboratori.

A esperar a en Romanones

La Joventut Lliberal de Madrid ha designat al president de la seva comissió de propaganda, senyor Albiñana, per a que vagi a Valencia a esperar al comte de Romanones a son retorn de les Balears i acompanyar-lo a Madrid.

Avui surt també cap a Valencia el diputat a Corts don Manuel Brocas.

Balans del Banc

L'or ha aumentat 5.286,449'80 pessetes; la plata, 3.533,688'51; els bitllets, 205,575. Els comptes corrents han disminuit 2.558,676'79 pessetes.

Estació telegràfica

El diputat per Mataró, ha conseguit la creació d'una estació telegràfica a Vilasar de Mar, que s'instal·larà i funcionarà aviat, i no de moment, per escassesa de personal.

Banquets intims

A l'objecte de fer constar la cohesió entre'ls diputats de la majoría, es celebraràn durant els mesos de primavera àpats íntims, als quals seràn convidats pels ministres.

Ahir es celebrà en el Casino de Madrid la primavera de dites reunions, a la que fou invitat el ministre de la Governació, i assistiren uns 25 comensals.

Mort

Ha mort a Madrid el pintor català Ramón Padró.

Els que «evolucionan»

Diu el «Diario Universal»:

L'ingrès a les fites monàrquiques de l'ex-diputat senyor Llansó amb valioses forces que a Menorca segueixen la seva política, constitueix una de les més intesants del viatge de l'ilustre quefe del partit lliberal.

El senyor Llansó ha procedit amb absoluta correcció, reunint als republicannts en el seu Círcul per a explicar-los la seva conducta abans de visitar al comte de Romanones.

Les explicacions del senyor lansó justificaren de tal manera el propòsit d'ingressar en les files lliberals, que els republicans acordaren seguir-lo en la seva evolució, engalanaren el Círcol i aclamaren al quefe del partit lliberal amb el major entusiasme.

A nosaltres ens alegra, però no ens sorprèn lo ocorregut. Es el fruit de la política del partit lliberal i del seu il'lustre quefe i segurament que aquest acte tindrà molts miradors.

Publicacions rebudes

El butlletí corresponent als mesos generfebrer de l'Associació de Viatjans del comerç i de l'industria de Barcelona.

—El número 226 de la revista comercial ibero-americana «Mercurio».

—El número 6 de la interessant revista «Marina».

—El número 8 de la magnífica revista «Vida Catalana», que dirigeix don Carles Martí.

—El número 4 de la col·lecció de poetes valencians contemporànis que conté poesíes de Leopold Trenor, qual publicació surt a Valencia.

—El número de la revista setmanal d'art «Vell i Nou».

—«Luz do Oriente», revista il·lustrada que's publica a Lisboa.

—«La nuova riforma», número 3, que's publica a Nàpols.

—El número 163 de la magnífica revista «El Teatre Català».

—El número 75 del Butlletí d'Agricultura tècnica i econòmica, orgue de la direcció general d'agricultura, mines i monts.

—El número 75 de la revista «La Vid Catalana», orgue d'aquesta agremiació de taverners i similars.

—El número 2 de la revista «La Llar» butlletí de la Cooperativa Mutual Catalana.

—El número primer del periòdic «La Argentina», orgue de la Joventut Argentina de la nostra ciutat, qual publicació té per obgecte estrenyer encara més els llaços d'amistat en els dos països.

—Amb veritable plaer hem rebut el número d'abril d'aquesta elegant revista.

Ja hem indicat abans d'ara que «La Mujer en su casa» podía competir amb les millors revistes de l'estranger; i avui ens afirmem més en això.

No pot donar-se, en veritat, millor gust en la elecció de models i gravats, ni major acert per a parlar de labors, economía domèstica, modes i treballs manuals, lo que, junt amb la participació gratuita de la Rifa Nacional, explica perfectament la popularitat de «La Mujer en su Casa».

Com a novetat, reparteix además uns preciosos dibuixos perforats que estalviaràn molt treball a les brodadores.

—El butlletí del Consell Superior d'Emigració, número 71.

—Els darrers números dels populars setmanaris «La Campana de Gracia» i «La Esquella de la Torratxa».

—El número 4 de la revista vegetariana naturalista.

—El número 117 de «La Voz de Fernando Póo».

Els deports

Festival motorista

La comissió organitzadora del festival Motorista que a benefici de l'Hospital del Vendrell celebrarà el 24 de Maig pròxim a vingut molt satisfeta de la visita que ha fet a les autoritats de Tarragona doncs además del premi que ha ofert el governador de la provincia ha promès honrar amb sa presencia dita festa.

Don Lluis Corsini, director d'Obres públiques ha promès arreglar les carreteres de sa demarcació en el circuit en que deuen efectuar-se les carreres com també ho ha promès el senyor director d'Obres públiques de la provincia de Barcelona.

També compta dita comissió amb premis de les acreditades cases de bicicletes Masdeu i C.ª i de J. Barba. La Comissió Provincial de la Creu Roja Espanyola presta també el seu apoi enviant a disposició dels organitzadors personal i material.

Tir

Segons estava anunciat, ahir diumenge en el polígon de la Representació del Tret Nacional de Barcelona, es verificare ntirades de concurs i entrenament amb bastant animació, malgrat lo desapacible del temps; matriculant-se 13 tiradors per a diverses medalles, guanyant-la de bonço don Josep María Calzado i Barret, a 200 metres, 15 trets amb fusell Maüser, 110 punts.

Actuaven de vocals de torn don Enric Soler Batllé i don Josep Masriera Roses.

Es donà instrucció de tret a varis senyors de nou ingrés a la Societat.

Aquesta mena de tirades es repetiràn tots els dies festius.

Festes a Hostalrich

No és fàcil donar idea de l'entusiasme que regna en el poble d'Hostalric, amb l'anunci de les Festes deportievs que pels dies 23 i 24 de Maig s'estant preparant. Els treballs d'organització es troben molt avençats. Tan aviat com s'hagin rebut resposta d'algunes personalitats de qui s'ha sol·licitat l'apoi, publicarem el programa definitiu. En primer terme del programa hi figurarà una cursa ciclista de resistencia (70 kilòmetres) lliure per a tota classe de categoríes, havent-se rebut per la mateixa entre altres els següents premis:

Una bellíssima Copa de plata, ofrena del senyor Baró de Cuadras; un premi de 100 pessetes de don Pere Subirana, un altre de 50 pessetes de don Pere Mousset i un altre de 25 de don Just Busquets.

Completaràn el programa altres proves ciclistes, un partit de futbol i una cursa pedestre.

L'Ajuntament ha concedit 50 pessetes destinades per premi, així com també n'han ofert el diputat a Corts, don Joan Ventosa i Calvell, el catedràtic don Francesc Condeminos i el comte de Fígols.

Es de creure que donat l'entussiasme que empeny als socis del Grop Sport comptant amb l'apoi de tan valiosos elements les festes assoliràn un èxit franc.

Els successos

EXCITACIO NERVIOSA

Una noià de 28 anys, soltera, habitant al carrer Bou de la Plaça Nova, es disgustà a la Plaça de l'Angel amb el seu xicot. Ella que està en cinta de set mesos, es posá en tersió tant nerviosa que tingué d'ésser auxiliada al dispensari de l'alcaldía.

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant a una fàbrica del carrer de Sant Joan de Malta, 187, propietat de Francisco Serrahima, l'operari Josep Cadena Aigadé de 27 anys, habitant al carrer de Lamotte, 24, quint, es causá una ferida al dit mig de la má esquerra de pronóstic reservat.

Fou curat al dispensari d'Hostafrancs, passant després al seu domicili.

RIBERA I ROVIRA

CORRANDES POPULARS

■ ■ ■

Exemplars enpaperverjurat: 0'30 ptes
Idem. en paper de fil numerats i signats per l'autor: 1'00 pta

■ ■ ■

De venda: En l'administració d'EL : POBLE : CATALA i en la Llibrería "L'AVENÇ".

Imp. d'EL : POBLE : CATALA, Est, 16.

Els Cafès **La Portorriqueña**
Són els més fins i aromàtics-Bonsuccés, 3

Diversions públiques

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Demà dimarts la nova ópera del Mtre. Puccini

La Fanciulla del West

Teatre Tívoli

CIRC EQUESTRE RANZY.—Avui dilluns, nit, a dos quarts de deu, gran funció amb el nou programa. Nous nombres d'extraordinari mérit.

Teatre de Novitats

Companyía d'ópera i opereta espanyola.—Direcció, PEPE BERGES.—Dilluns, dimarts i dimecres tarde, últimes representacions de «Maruxa» per tenir que desmontar el decorat i montar el de l'opereta «Al fin solos», creació d'aquesta companyía.—Avui dilluns 20 de la serie primera. Tarde, a les cinc, matinée dedicat a la bona societat barcelonina.

MARUXA

Nit a un quart de deu, «¡Usted es mi padre!». Espectacle sensacianal prenent part la notable parella de ball Diego Vincenti i Comtesse E. de Villeneuve

Plàstic-Films

Demà tarde, penúltima de «Maruxa».—Dijous tarde matinée a gran moda. Programa Franz Lehar, «Eva» i «Al fin solos», creació d'aquesta companyía. —Es despatxa a comptaduría.—Totes les nits «Plàstic-Films».

Teatre Nou Avui dilluns, 26 d'Abril. Tarde, a les quatre sencilla. Butaca amb entrada, 30 cèntims. Entrada 10 céntims, «El amor fácil».—A les cinc, a preus populars. Tres actes, tres. Primer, «La hija del guarda». Segón, «La mujer desnuda», dos actes de rialla continua.—Nit, a un quart de deu, sencera. Entrada, 35 céntims. Primer, «El amor fácil». Segón, el vaudevill «La mujer desnuda». Dos actes, dos. Tercer, «La hija del guarda».—Aquesta setmana estrenas: «La última opereta» i «El sueño de pierrot».

Teatre Cómic Companyia de vaudevill català, dirigida per SANTPERE-BOZZO. Primera actriu, ELVIRA LAFONT.—Avui dilluns. Primer la comedia catalana amb un acte «La cambra del oficial». Segon El vaudevill liric amb erts actes

Els allotjats

dita obra es representa tal com se estrenà al Treatre Novitats, nous couplets, gran can-can colossal representació.—Demá, Primer «L'ultim qu'em queda». Segón «¡Tregui la llengua!» Tercè el inmens exitáç mai vist amb el genre vaudevillesc «L'ardent Arded». Dijous tarde i nit benefici de Santpere gran programa.

Teatre Apol Nova empresa de les funcions intensives (continues sense intermedis) des de les qutre de la tarde a les dotze i mitja, **Cine, Comedia, Drama, Sainet, Guignol o vaudevill i Varietés.**—Entrada, 15 céntims i 30 amb butaca. Sempre debuts.

Gran Teatre Espanyol

Funcions per avui dilluns, a dos quarts de deu en punt, a benefici de la societat obrera "El arte en la sastreria", amb objecte d'aumentar els ingressos a la Caixa de Pensions per a la Invalideç, l'obra en tres actes

La muerte civil

per Pepe Vico i la en dos actes

LA GARRA

per Ricard Calvo.—Demà dimarts, gran funció. Próximament el estrena de

El cabal ero del antifaz

Teatre Soriano

Companyía de vaudevill ELENA JORDI director ALEJANDRE NOLLA.—Avui dilluns nit, a dos quarts de deu Primer, «La meva senyora». Segón, el vaudevill de fama mondial en tres acte i quatre quadros, traduit per J. Rocamora Romeu

L'Aimant de la seva dona

Presentació espléndida, gran chic en toillettes, espléndit deshabillée.—Totes les nits «L'aimant de la seva dóna».

Varies

FRONTO COMTAL

Avui a les 4 de la tarde dos partits

Roijos: MUNITA i LARRINAGA
Blaus: ORTIZ i EGOZCUE

Entrada a Cancha 2 pessetes. A primer pis 1.

Saturn Parc

Inauguració 1.er de Maig

Sorprendents atraccions

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal. Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una importan «Companyía de Varietés».

POMPEYA Tots els dies tarde i nit grans concerts per reputats artistes.—LLUISA VILA.

Music-Hall LA BUENA SOMBRA
Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
CELEBRITATS MUNDIALS
ENTRADA LLIURE

ALCAZAR 7-UNIO, 7. — Tots els dies tarde i nit gran troupe de Varietés.

Gran Palais Joyeux ***Abans EDEN CONCERT***
Tots els dies a dos quarts de cinc tarde i dos quarts d'onze nit
GRANS MATCHS DE BILLAR
Entrada lliure

Butlletí Comercial

Mercats estrangers

ESTACIO ENOTECNICA D'ESPANYA A CETTE

PREUS DE PRODUCTES AGRICOLES ESPANYOLS Y ALTRES EN LES PLASSES DE CETA Y MARSELLA

Olis: els 100 kilograms, Borges, de 145 a 155 francs; Aragó, de 150 a 165; Andalusia, de 120 a 145. Tortosa, de 000 a 000.

Alcools: de vi, bon gust, de 105 a 110 francs, hectòlitre; de brisa, de 00 a 100; Nord, de 00 a 00; Nord extrafí, de 110 a 115; d'industria, de 00 a 00; cognac, de 00 a 90.

Sucres: de 98 a 100 francs els 100 kilogs.; cristallisats, 00 a 00; *en entrepot*, de 00 a 00; bords 00 a 00; en brut, blancs, de 66 a 67; rojos, de 56 a 57 frcs.

Fruites: peres, de 00 a 00 francs; prèssecs, de 00 a 00; raím, de 00 a 00; pomes de 40 a 55; albercocs, de 00 a 00; cireres, de 00 a 00; magranes, de 00 a 00 el mil; llimones, de 00 a 00 el mil; taronges, de 45 a 50 francs; mandarines, de 00 a 00; melons, de 0,00 a 00 dotzena.

Fruites seques y llevors: ametlles d'Alacant de 250 a 260; de Cartagena, de 000 a 000; de Mallorca, de 000 a 120; amb closca de Tarragona (mollar) de 000 000; de Cartagena, de 90 a 100 vellanes de Tarragona, de 000 a 000; amb closca de 85 a 95; panses de Màlaga, de 9 a 14 francs la caixa de 10 kilos; de Dènia, de 00 a 00 francs els 100; prunes seques de 70 a 100; figues, de 40 a 60; pinyons, de 190 a 200; cacauets, de 00 a 000 anís de Màlaga, de 90 a 95; comins de 00 a 00 escayola, de 50 a 65.

Legums (verdes y seques): ceves, de 30 a 40 cfacs alls de 100 a 150; patates; de 12 a 16; noves de 35 a 40, llantíes, de 70 a 100; mongetes, de 60 a 70; arroç, de 45 a 50; pèsols, de 45 a 50; faves, de 00 a 00; tomàques, de 80 a 90.

Forratges: herm, de 10'50 a 10'75 francs; aufals de 10 a 12; palla, de 4'75 a 5'00; garrofes, de 00 a 00; segó, de 12 a 18 els 100 kilograms.

Suros: els mil, superfí, de 00 a 00 francs; ñ, de 00 a 00; ordinari, de 00 a 00.

Varis: safrà, de 000 a 000 francs kilo; pebre molt, dolç, de 100 a 150 els 100; mares de ví, de 25/30 p. % el grau de cristalització de 0'85 a 00 franc; tàrtres, 70/80 p. % el grau de cristalització 1'65

VINS ESPANYOLS A CETA

Alacant, de 13 a 15 graus, de 00 a 00 francs hectòlitre; Alacant, de 11 a 12 id. de 00 a 00 id. id.; Benicarló, de 11 a 12 id., de 00 a 00 i i de Catalunya, de 10 a 12 id.; de 00 a 00; Priorat, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Tarragona (Vendrell), de 12 id., de 00 a 00; Utiel (tipo Aragó), de 11 a 12 id., de 00 a 00; Valencia, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Valencia, rosat, de 12 id.; de 00 a 00; Vinarós, de 11 a 12 id., de 00 a 00; Moscatell (9 a 10 licor), de 15 id., de 00 a 00; Mistela blanca 9.º 10º (licor), de 12 a 15 id., de 00 a 00; Mistela roja 9 a 10º licor) de 12 a 15 id., de 00 a 00; Ví blanc sec de Valencia, de 11 a 12 id, de 00 a 00 Ví blanc de la Manxa, de 11 a 12 id., de 00 a 00 Ví blanc de Catalunya, de 10 a 12 id., de 00 a 00 de Xerès y Màlaga, ordinaris y superiors, de 80 a 250 francs.

8 Ceta, 3 de Abril 1915 - El director de la Estació, *Lluis Arizmendi.*

* * *

ESTADÍSTICA COMPARATIVA DE L'IMPORTACIO AGRÍCOLA ESPANYOLA A FRANSA EN GENER DE 1915

VINS.—Durant el passat gener Espanya va enviar a Fransa per les diferentes Duanes de la república 27,771 hectòlitres de vins ordinaris 5,6?7 de licor, que sumen en conjunt 33,430 hecòlitres En el mateix mes de 1914 nostre importació fou de 261,264 hectòlitres, lo que defa una diferencia a favor de gener de 1914 de 227.826 hectòlitres.

El comerç especial de vins espanyols ha sogut durant aquest mes, de 3,098 hectòlitres valorats en 204,000 francs. Habent passat a consum 2,958 hectòlitres.

Italia durant l'esmentat mes importà 853 hectòlitres contra 84.003 que va enviar en el mateix mes de 1914.

Argelia importà a Fransa en el mes susdit 441,329 hectòlitres de vins ordinaris y 1,498 de mostos frescs y misteles, que suman en conjunt 442,827.

Tunis importà 866 hectòlitres.

Turquía ha importat en el citat mes de gener 000 hectolitres de vins de licor.

D'altres paisos s'importaren 227 hectólitres de vins ordinaris y 2.015 de vins de licor que forman un total de 2,242 hectólitres.

OLIS.—Durant l'esmentat mes arribaren d'Espanya 171,000 kgrms. d'oli. En el mateix mes de 1914 varem importar 1.971.400 kilògrams sigui 1.800,400 mes que en gener de 1915.

El comerç especial de nostres olis en aquesta nació durant el mes de Gener d'aquest any ha sigut de 91,600 kilóg. valorats en 101,000 francs; habent passat al consúm 91,600 kilóg.

Italia durant l'esmentat mes importà 74,000 kilògrams.

FRUITES.—L'importació de nostres fruites a Fransa durant el mes de gener de 1915, ha estat de 15,639.700 kilògrs. quin valor puja a 3.168,000 francs.

En el mateix mes de 1914, l'importació fou de 10,877.800 kilògrams, resultant una diferencia a favor de gener 1915, de 4,761.900 kilògrams.

ARRÓS Y LLEGUMS (verdes y seques).—La seva importació va esser durant el mes de gener de 1915, de 259.800 kilògrams, valorats en 86,000 francs. En igual mes de l'any anterior varem importar 36.400 kilógrams resultant una diferencia en favor de Gener 1915 de 123,400 kilógrams.

SAFRÁ.—En el mateix mes també entraren a Fransa 2,400 kilògrams de safrà.

En resum dels datos que acabem de consignar se'n desprèn que, comparada nostra importació de gener de l'any 1915, amb la del mateix mes de 1914, resulta: que ha aumentat en fruites 4.761,900 kilógrams, en llegums 123,470, i ha disminuit en vins 227,826 hectòlitres, i en olis 1,800.400 kgs.

El valor total de tots els productes espanyols importats a Fransa, durant el mes de Gener de 1915 s'eleva, segons la manera de calcular les estatístiques franceses, a francs 37.991,000 y els productes francesos exportats a Espanya ascendeixen a 3.478.000 francs resultant un benefici a favor d'Espanya de 34.513.000 francs.

CETA. — Per aquest port han vingut d'Espanya durant el mes de gener últim 7 hectòlitres de vins ordinaris y 16 de licors y misteles. Havent passat al *consum* 24 hectólitres.

Societats y Ferrocarrils

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE M. S. A.—Kilometres en explotació: Xarxa antiga, 2,945; Xarxa catalana, 719 Tota la Xarxa, 3,664.

Ingressos del 21 al 31 de Març

	1915	1914	Diferencia
	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.
Xarxa ant.	2 872,313'73	2.696,308'92	176 004'81
Xarxa cat.	1.099,941 45	1.148 009'69	48 ,068, 24
Totals	3.972,255'18	3.844 318 61	127 936'57

Ingressos del 1 de janer al 31 de Març

	1915	1914	Diferencia
	Pts. Cs.	Pts. Cs.	Pts. Cs.
Xarxa ant.	21.748.517'80	21 728,247'04	20 270'76
Xarxa cat.	8 518.122'38	8 627,334'43	108,212'05
Totals	30.263,641'18	30.355,581'47	81,941'29

Barcelona, 20 d'abril 1915—El secretari del Comité *eilFp Blanc.*

Unió Federal Nacionalista Republicana

OFICINES DEL CENS

Centre Nacionalista Republicà

(Carrer de Ferrán, 24 i 26.—Telèfon, 1751)

Aquestes oficines preguen a tots els ciutadans majors de 25 anys que no estiguin inscrits en el Cens Electoral a pesar de residir mès de dos anys en aquesta capital, que procurin passar per la tinencia d'Alcaldía en son districte a recullir un certificat d'estar inclòs en el padró municipal, certificat que segons la llei deu ésser expedit gratuitament.

Els empleats de l'Estat poden substituir aquest certificat amb un altre del séu capdill estès en paper de barba.

Enviant aquest certificat, que és indispensable, an aquestes oficines, elles s'encarregarán de tot lo demés.

Convé que's faci lo més promte possible, doncs el període de rectificació acaba el 4 de maig pròxim.

Las oficines del C. N. R. (Carrer de Ferràn 24 i 26) estaràn obertes tots els dies de dugues a set de la tarde i de nou a onze.

Els correligionaris que no puguin recullir per sí mateixos els certificats en la tinencia de Alcaldía, poden omplir el següent butlletí i remetre'l an aquestes oficines, aon se cuidarán de tot lo relatiu a l'inscripció.

BUTLLETI

Noms i cognoms ____________________
Edat ____________________
Professió ____________________
Sab llegir i escriure ____________________
Temps de residencia ____________________
Domicili a l'any 1909 ____________________
» » *1910* ____________________
» » *1911* ____________________
» » *1912* ____________________
» » *1913* ____________________
» » *1914* ____________________

INSTRUCCIONS.—El ciutadá que residint des de dos o més anys a Barcelona, no estigui inscrit a les llistes electorals exposades a la planta baixa de la Casa Consistorial pot omplir l'adjunt butlletí amb tots els detalls que en ells s'indiquen i remetre'ls a l'Oficina del Cens, establerta al C. N. R. carrer de Ferràn 24 i 26, la qual es cuidarà de recullir de la respectiva Tinencia d'Alcaldía l'oportú certificat del patró de veins i demanar la inclusió en el Cens electoral.

Aquest requisit deuen complir-lo els interessats per tot el mes corrent.

Ingressos de la Companyía dels Ferrocarrils del N. d'Espanya

LINIES	Kilóm. en explot.	Del dia 1 al 10 de Abril			Del dia 1 Gener al 10 de Abril		
		1915	1914	Diferencia	1915	1914	Diferencia
Madrid a Irún i rm.	909	1,137,301'27	1,244,338'59	-107,037'32	11724,482'92	12430,816'90	—706,333'98
Alar a Santander.	139	110,450'05	88,705'75	+21,744'30	907,722'38	916,741'75	— 9,[illegible]
Sarag.-Pampl.-i Barc.	773	711,911'57	706,426'71	+ 5,484'86	7,429,03[illegible]'05	7,262,82[illegible]'41	+16[illegible]
Tudela a Bilbao.	219	283,062'87	267,432'57	+15,630'30	2,[illegible],807'58	2,777,038'57	+1[illegible]5,7[illegible]9'31
Almansa-Val.-Tarra	524	647,873'34	586,148'38	+61,724'96	5,999,013'39	6,033,161'99	— [illegible]
Astur.-Galicia-León.	741	664,635'76	630,798'12	+33,837'64	6,104,144'41	6,463,[illegible]43'27	— 5[illegible]
Villabona a Avilés.	21	29,223'33	25,416'76	+ 3,806'57	277,934'76	[illegible]	+[illegible]71'27
Ciaño a Soto de Rey.	22	29,579'03	13,717'16	+15,861'87	277,[illegible]'49	143,458'[illegible]	+ [illegible]
Lérida-Reus-Tarrag.	103	69,280'74	69,325'36	— 45'62	710,[illegible]3'32	748,[illegible]87'71	— [illegible]
S Joan de las Abad.	112	103,559'04	106,492'14	— 2,933'10	1,05[illegible],294'48	1002,90[illegible]	+ [illegible]39'25
Valencia a Utiel.	88	41,851,30	42,205'58	— 354'28	398,513'97	490,5[illegible]9'[illegible]	— 92,0[illegible]
Tota la Xarxa.	3,681	3,288,778,30	3,781.003,12	+47,770'18	38098,067'45	38420[illegible]	—322,[illegible]

Barcelona 20 de abril de 1915. — El Secretari del Comitè: ALFRED FUSTER.

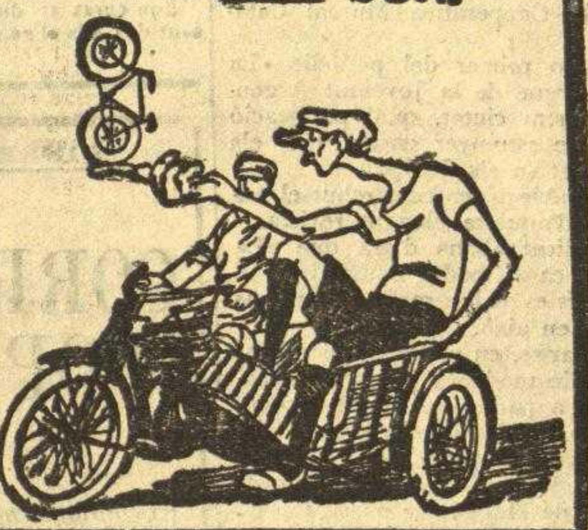

CICLES
MOTOS SUN.
SANROMA
Els més sòlids i lleugers
Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

TERRENOS Per vendre. Hi han 800 mil pams edificables i viables, a les Corts, Gracia, Sant Martí i Al-xample. Raó: D. Josep Quiroga, Salmerón, núm. 15. – Barcelona.

SENYORA S'ofereix per caixerata, quillera, o altre empleu naàleg, Referencies inmillorables. Dirigir-se an aquesta Administració.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comercials des de'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre gen es, pianos, carruatges i tota garantía que convingui, Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

A ÁGUIA

Revista mensual de literatura, art, ciencia, filosofía i crítica social.—Directors: TEIXEIRA DE PASCOAES i ANTONIO CARNEIRO. Secretari i administrador, ALVARO PINTO. Corresponsals: a París, PHILÉAS LEBESGUE; a Espanya MIQUEL DE UNAMUNO (Salamanca); a Catalunya, RIBERA I ROVIRA (Barcelona); al Brasil, ALMAQUIO DINIZ (Bahía).

Redacció i Administració: Plaça de la República 160
PORTO (Portugal)

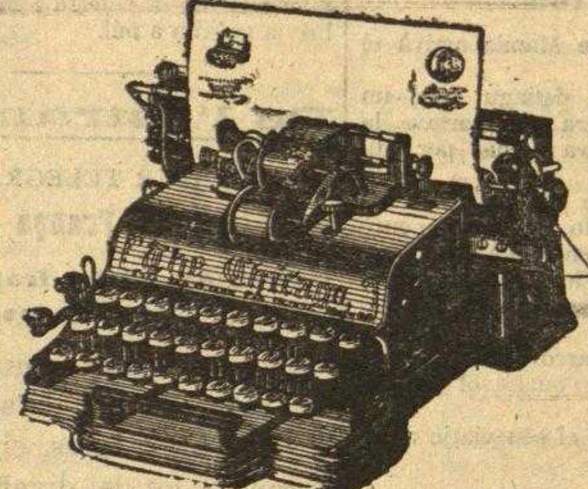

MAQUINA
D'ESCRIURE
"The Chicago"
Propia per a despatx
15 pessetes mensua i una petita entrega a l'acte.
24 mesos de plaç. Al comptat gran rebaixa.
ANTONI ALTISENT
BARCELONA
Portaferrissa, 22 pral.
Apartat 287

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb fetxa 8 del passat juliol, el nou régim municipal relacionat amb es serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha estabert a seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fábrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1.º SUCURSAL, SANTA BÁRBARA, 13 — TELEFON 1895
" 1.º ESTAFETA, WAD-RAS, 236. — " 8238
" 2.º SUCURSAL, ALTA SANT PERE, 78 — " 1767
" 3.º " PALLA, 8 — " 949
" 4.º " LAURIA, 49 — " 2643
DISTRICTE 5.º SUCURSAL SANT PAU, 72 — TELEFON 1917
" 6.º " ARIBAU, 17 — " 2490
" 7.º " CANONGE PIBERNAT — " 6104
" 7.º ESTAFETA, BLAY, 56 — " 3400
" 8.º SUCURSAL, TORRENT DE L'OLLA, 133 — " 7757
DISTRICTE 8.º ESTAFETA, SARAGOÇA, 119 BIS — TELEFON 7809
" 9.º SUCURSAL, SANT ANDREU, 201 — " 8265
" 9.º ESTAFETA, MAJOR, 27 (HORTA) — " 8099
" 10.º SUCURSAL, CLOT, 59 — 8234

En tots els prerrelacionats locals, serà el servei permanent tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, si gui personal o telefonicament els avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.

Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenrrotllo del nou règim municipal establert, puix aixi serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiencia. — NOTA: 1.ª Tot ciutadà te dret mitjanssant certificat de pobresa estés pel senyor arcalde de barrí, a un enterrament dels anomenats Beneficencia Municipal, completament de franc.—2.ª Aixís mateix pot obtar per un enterrament dels anomenats económics, compost de ataud blanc o negre, coche fúnebre, despatxos parroquia, jujat, verificació i una berlina de quatre asientos de acompanyament, per la quantitat total de 20 pessetes els pàrvuls i 25 pessetes els adults.